

“DE REKENKAMERBRIEF”

Augustus 2018 , nr. 22

**Aan: De gemeenteraad
c.c. : Het college van B&W
Het directieteam/managementteam
De griffie**

Opheusden , 23 augustus 2018

Geachte raadsleden, dames en heren,
Tijdens het zomerreces is de RKC enkele keren bij elkaar geweest met name om de voortgang van het lopende onderzoek te garanderen. Met deze RKB willen wij u informeren over de stand van zaken van dat onderzoek en wat overige wetenswaardigheden.

1. HET LOPENDE ONDERZOEK

Eind februari van dit jaar bent u geïnformeerd over het verloop van het onderzoek, dat inmiddels is getiteld “Hoort u mij?” en dus gaat over de reacties van burgers op AVRI en ODR-zaken en vice versa. Er was toen een kickoff geweest en een enquête ontworpen in samenwerking met het onderzoeksbureau I&O Research. Doordat de onderzoekers te prematuur hun bevindingen hadden beschreven, heeft pas enkele weken geleden de RKC het derde concept van de Nota van Bevindingen kunnen accorderen. Deze Nota Van Bevindingen is begin augustus verstuurd naar alle respondenten en hun reactie zal binnenkort verwerkt worden door de RKC en I&O Research. De definitieve Nota van Bevindingen krijgt dan nog een hoofdstuk “conclusies en aanbevelingen” en zal begin september worden aangeboden aan het college van B&W voor een bestuurlijke reactie, die integraal zal worden opgenomen in het uiteindelijke rapport. De RKC zal dan ook nog een “nawoord” verzorgen. Het uiteindelijke rapport zal u dan begin november aangeboden kunnen worden.

2. EEN NIEUW ONDERZOEKSONDERWERP

De RKC heeft het overzicht met de afgelopen jaren verzamelde en (deels) door raadsleden aangemelde onderwerpen doorgenomen, alsmede het coalitieprogramma. Op basis daarvan zijn drie onderwerpen geselecteerd die onderzoekswaardig zijn. Bijgevoegd vindt u een korte beschrijving en onderzoeksinstek van deze onderwerpen. In het presidium van 6 september a.s. spreekt de RKC met de fractievoorzitters over de vraag hoe de verschillende fracties de onderwerpen prioriteren en waarom. De RKC nodigt alle raadsleden uit hun fractievoorzitter te voeden voor het presidium van 6 september a.s.

3. WIJZIGING SAMENSTELLING RKC

In april van dit jaar heeft een sollicitatiecommissie (gemeente en RKC) met vier kandidaten gesproken om een van hen voor te dragen voor een benoeming door de gemeenteraad in de vacature die de RKC op 1 juli jl. zou hebben.

RKC-lid Rein Langelaar moest na zes jaar lidmaatschap zijn portefeuille afstaan. Rein was een uitstekend (kritisch, constructief en analytisch) lid van de RKC, waarvoor op deze plek een waardierend "dank je wel" volkomen terecht is. De sollicitatiecommissie kwam tot het unanieme besluit Iroy Konings aan te wijzen als invuller van de vacature; hij werd op 14 juni jl. door de gemeenteraad benoemd. Iroy (8 april 1985) uit Rucphen, zie ook de RKC-website, is bestuurskundige en heeft gewerkt voor diverse lokale overheden en momenteel is hij raadsadviseur bij de gemeente Capelle aan den IJssel.

DE NIEUWE ONDERZOEKSONDERWERPEN

Onderwerp I De lobbyagenda

Gemeenten zijn steeds meer afhankelijk van andere partijen om de doelstellingen die zij zelf willen realiseren, te bereiken. Die afhankelijkheid is er onder andere vanwege:

- de grote mate afhankelijkheid van inkomsten van het Rijk;
- beleid van zowel het Rijk als de provincie Gelderland dat van invloed is op de lokale samenleving en het lokaal bestuur;
- andere gemeenten, ondernemingen en maatschappelijke organisaties die invloed uitoefenen op dossiers die (ook) raken aan de gemeente Neder-Betuwe;
- taken worden steeds meer uitbesteed aan derden (zeker sinds de drie decentralisaties).

De gemeenteraad van Neder-Betuwe is zich bewust van deze afhankelijkheid. In het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Ruimte voor de Samenleving' komt het proactief inspelen om invloed uit te oefenen op een aantal beleidsterreinen expliciet terug. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- het voeren van een lobby om de 4 fte politie gerealiseerd te krijgen;
- een lobby voor betere doorstroming op de A15;
- een lobby voor een snelle aanpak van de verkeersproblematiek op de Rijnburg;
- het inzetten op aanvullende financiering door hogere overheden om de regionale functie van het Agro Business Centrum te versterken.

Door het benoemen van onder andere deze onderwerpen in het coalitieakkoord agendeert de gemeenteraad deze onderwerpen voor de bestuursperiode 2018 - 2022. Vanuit zijn kaderstellende rol kan de gemeenteraad het college handreikingen meegeven hoe de lobby's moeten worden ingestoken. Omdat de inzet van ambtelijke capaciteit samenhangt met het door de gemeenteraad vastgesteld budget is het van groot belang om zo efficiënt mogelijk een lobby te voeren.

De vraag is hoe gemeente Neder-Betuwe lobbyen op dit moment vormgeeft en welke (eventuele) verbeterpunten de gemeenteraad mee kan nemen tijdens deze bestuursperiode en de verdere toekomst.

Onderwerp II Grip op jeugdzorg

Met de decentralisaties van zorgtaken is de gemeente per 2015 verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van de Wmo, de Participatiewet en de Jeugdwet. Waar de berichten over de besteding van budgetten in de eerste jaren positief waren, blijkt de laatste twee jaar dat gemeenten forse tekorten hebben, met name waar het gaat om de

uitvoering van de Jeugdwet¹. Ook de tekorten voor de gemeente Neder-Betuwe met betrekking tot de Jeugdwet lopen op structureel circa € 700.000². Een ander verontrustend signaal is dat gemeenteraden het gevoel hebben de grip op de decentralisaties te verliezen. Uit een onderzoek dat Citisens in opdracht van Binnenlands Bestuur en de NOS uitvoerde blijkt dat raadsleden, met name waar het gaat om de uitvoering van de Jeugdwet, de complexiteit en afstand als grote nadelen beschouwen om daadkrachtig te kunnen handelen op dit beleidsterrein³. In een onderzoek kan worden vastgesteld in hoeverre de gemeente Neder-Betuwe de doelen op het gebied van de Jeugdwet realiseert en op welke wijze de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol benut. Het onderzoek mondt uit in handvatten voor de gemeenteraad om effectief invulling te geven aan zijn rol op dit beleidsterrein.

Onderwerp III Doorwerking rekeningkameronderzoeken

Sinds 2009 (?) is de Rekenkamercommissie Neder-Betuwe actief. In die periode zijn er 8 (?) onderzoeksrapporten aan de gemeenteraad van de gemeente Neder-Betuwe (en indirect aan het college van B&W) aangeboden. Elk rapport was voorzien van een hoofdstuk "conclusies en aanbevelingen". Niet altijd werden alle aanbevelingen door de gemeenteraad overgenomen, dan wel in een besluit aan het college van B&W opgenomen; voor veruit het overgrote deel van die aanbevelingen geldt dat wel. De RKC Neder-Betuwe is van mening dat het tijd is om in 2018/2019 na te gaan (te onderzoeken dus) of al die aanbevelingen die in de uiteindelijke raadsbesluiten zijn vernoemd in een uitvoering door het college van B&W ook zijn gerealiseerd, dan wel in bepaalde mate zijn gerealiseerd (en waarom niet).

Interessant is dan ook om te onderzoeken of alle door de RKC gerapporteerde aanbevelingen zijn uitgevoerd (en waarom niet). De optie is om hieruit lessen te trekken voor het effectief rekenkamerwerk in de komende jaren en dan ook een RKC die bijdraagt aan versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad en verbetering van de kwaliteit van bestuur en uitvoeringspraktijk van de gemeente Neder-Betuwe.

De centrale vraagstelling zou dan ook kunnen zijn :

In welke mate hebben (aanbevelingen uit) rekeningkameronderzoeken uit de periode op effectieve en doelmatige wijze doorgewerkt in het bestuur en beleid van de gemeente Neder-Betuwe en welke factoren zijn daarbij stimulerend of belemmerend geweest?

¹ <https://www.nu.nl/binnenland/4926524/gemeenten-komen-geld-tekort-voldoen-stijgende-vraag-jeugdzorg.html>

² 1^e Bestuursrapportage 2018, pagina 19

³ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/raadsleden-missen-greep-op-jeugdzorg.9571112.lynkx>